

Sociaal en muzikaal, de familie van de Brug

Interview met Teus, Wim, Jan en Marijke (Keja-) van de Brug in 'Het Lokaal', Austerlitz 2 mei 2019

De familie van de Brug is van jongs af aan actief in het verenigingsleven van Austerlitz. Een paar jaar geleden werden de broers Teus en Jan gehuldigd, omdat ze samen 120 jaar lid van Erica waren. Het gezin telde acht kinderen: Teus (87), Wim (86), Hans (hij overleed op 67-jarige leeftijd), Jan (84), Rien (overleden op 46-jarige leeftijd), Mattie (79, zij woont in Zeist), Marijke (69) en jongste dochter Joke (65), die naar Australië is geëmigreerd. Lees meer over het verhaal van deze bijzondere familie.

Oudste zoon Teus van de Brug was één jaar oud toen zijn ouders in 1936 een huis op de Waterlooweg in Austerlitz betrokken. Vader van de Brug was stratenmaker. Het dorp was in de jaren dertig een aantrekkelijke plek voor arbeidersgezinnen: de huizen waren goedkoop en in de omgeving was volop werk te vinden. De mannen waren timmerman, metselaar, schilder, de vrouwen vonden vaak werk in de zorg. "Het werk trok", verwoordt Teus de keuze van zijn ouders om in Austerlitz te gaan wonen. "Het werd ook door de gemeente gestimuleerd, ik meen zelfs dat de eerste maand huur gratis was."

Muziek speelde een belangrijke rol in het gezin van de Brug. Het muzikale talent kwam van moeder Maartje. Haar vader was dirigent in Arnhem, maar kwam te overlijden. Om in haar eigen onderhoud te voorzien werd de moeder van Maartje beheerder van pension Djimat, de villa op buitenplaats Djimat (het huidige KNVB-terrein), een verzorgingstehuis voor mensen van goeden huize. Haar familie vond de keuze om met Jan van de Brug, een stratenmaker, eigenlijk maar beneden hun stand. Maar moeder Maartje liet zich niet ontmoedigen, trouwde met haar grote liefde en werd actief in Austerlitz.

Zij richtte op 22 oktober 1944 Mandola, de mandolineclub, op. Ze zorgde ervoor dat iedereen die wilde spelen dat ook kon. "Dan nam ze de bus naar Utrecht en kocht in de Drieharingstraat een mandoline". De lessen gaf ze thuis, er kwamen zelfs meisjes uit Driebergen en Zeist om les te krijgen. Wim: "Wij jongens moesten dan na afloop die meisjes weer naar huis brengen. Er zijn ons thuis heel wat relaties ontstaan (Wim is zelf al bijna 60 jaar samen met zijn Corry, die ook lid van Mandola was en al snel een oogje op hem had), het was soms net een doorgangshuis voor verliefde stelletjes." De mandolineclub trad ook op. Eén optreden staat ze nog goed bij: in 1953 in Driebergen voor evacués van de watersnoodramp in Zeeland, die daar tijdelijk werden opgevangen. Moeder Maartje richtte ook nog een lees- en een zangclub op.

Teus en Jan werden in hun jonge jaren lid van Erica. Veel geld was er niet, dus ze moesten kiezen: voetballen of muziek maken. Het werd de muziek. Tijdens de oorlog gaf het spelen bij Erica de nodige afleiding. Teus: "Er was verder niks te doen, je was blij dat je ergens bij kon". Erica speelde in Het Lokaal, dat toen nog veel kleiner was. "Dat gebouw had Austerlitz gekregen van de familie Beaufort, we speelden met geleende instrumenten. Pas later kregen mensen een eigen instrument". Teus en Jan herinneren zich hoe goed de dirigent was: "Velthuizen heette hij, zomers kwam hij op de fiets, maar in de winter kwam hij helemaal lopend op klompen uit Driebergen. Een uitstekende dirigent, hij had een geweldig gehoor."

Wim is de sportieve broer, opgeleid als gymleraar en oprichter van de gymnastiekvereniging WIK, Willen Is Kunnen. Ze herinneren zich hoe hij op elk feestje de radslag deed. "Thuis op de Woudenbergseweg - het gezin was inmiddels verhuisd- hadden we een lange gang. Op een dag knalde Wim met zijn radslag zó door een ruit." Wim was een aantal jaren leider bij de jongensclub, net als Jan.

Over één ding zijn Teus, Jan, Wim en Marijke het helemaal eens: saamhorigheid en het verenigingsleven horen bij Austerlitz. Maar vroeger was het een stuk makkelijker om dingen te regelen en te organiseren. Er was meer vrijheid, er waren nog niet zoveel regels. Marijke: "Je kreeg veel meer hulp van ouders van kinderen bij allerlei activiteiten, de jongensclub, meisjesclub, en ook bij Erica. Toch is Austerlitz zich altijd samen blijven inzetten voor anderen die het minder hebben. Kijk bijvoorbeeld hoeveel mensen er dit jaar mee hebben gewerkt aan Austerlitz Live. De opbrengst gaat naar de Ronald MacDonald huizen. " Volgens Teus begon de verandering al toen er TV kwam in de jaren zestig. "Toen bleven de mensen al vaker thuis. Inmiddels heeft de jeugd helemaal andere interesses gekregen." Gelukkig zijn er nog steeds veel initiatieven in het dorp. Marijke: "Er zijn altijd weer mensen die ergens hun schouders onder zetten en dan krijgen ze het in Austerlitz voor elkaar."

Carol Dohmen, mei 2019